

<b>CYNGOR SIR YNYS MÔN</b>	
<b>PWYLLGOR:</b>	<b>Pwyllgor Safonau</b>
<b>DYDDIAD:</b>	<b>16 Mehefin 2021</b>
<b>TEITL YR ADRODDIAD:</b>	<b>Cod Ymddygiad Diwygiedig ar gyfer aelodau (a) cynghorau sir a (b) cynghorau tref a chymuned a gyhoeddwyd gan Ombwdsmon Gwasanaethau Cyhoeddus Cymru.</b>
<b>PWRPAS YR ADRODDIAD:</b>	<b>I ddarparu copïau o'r Canllawiau diwygiedig</b>
<b>AWDUR YR ADRODDIAD:</b>	<b>Lynn Ball Cyfarwyddwr Swyddogaeth (Busnes y Cyngor) / Swyddog Monitro <a href="mailto:lbxcs@ynysmon.gov.uk">lbxcs@ynysmon.gov.uk</a> 01248 752586</b>
<b>SWYDDOG CYSWLLT:</b>	<b>Lynn Ball Cyfarwyddwr Swyddogaeth (Busnes y Cyngor) / Swyddog Monitro <a href="mailto:lbxcs@ynysmon.gov.uk">lbxcs@ynysmon.gov.uk</a> 01248 752586</b>

## 1. CEFNDIR

- 1.1 Mae Ombwdsmon Gwasanaethau Cyhoeddus Cymru (yr Ombwdsmon) wedi cyhoeddi canllawiau ar y Cod Ymddygiad ar gyfer (a) cynghorau sir a (b) cynghorau tref a chymuned; mae'r rhain ar gael ar wefan yr Ombwdsmon ac maent wedi eu rhannu ag aelodau yn flaenorol, pan gawsant eu cyhoeddi yn wreiddiol.
- 1.2 Mae'r canllawiau wedi eu paratoi gan yr Ombwdsmon er mwyn cynorthwyo unigolion i ddeall eu goblygiadau o dan y Cod Ymddygiad. Mae'n darparu mwy o fanylion na Model y Cod Ymddygiad ac yn darparu enghreifftiau o achosion blaenorol. Mae hefyd yn cynnwys manylion am y prawf dau gam a ystyrir gan yr Ombwdsmon wrth benderfynu a ddylid ymchwilio i achos o dorri'r Cod.

## 2. YMGYNGHORIAD AR Y CANLLAWIAU DIWYGIEDIG

- 2.1 Ddechrau 2021, bu'r Ombwdsmon gynnal ymarfer ymgynghori mewn perthynas â'r Canllawiau diwygiedig.
- 2.2 Wrth gymharu'r Canllawiau blaenorol â'r Canllawiau diwygiedig, does dim gwahaniaethau sylweddol; mae'n ymddangos fod y newidiadau yn ymwneud â diweddarau enghreifftiau a sicrhau eglurder.

2.3 Bu'r Pwyllgor Safonau gyfarfod yn anffurfiol er mwyn trafod y Canllawiau diwygiedig ar 10 Mawrth 2021. Cafwyd awgrymiadau a chafodd ymateb y Pwyllgor ei roi at ei gilydd, ar ffurf gohebiaeth, drwy gytundeb â'r Cadeirydd ac Is-gadeirydd y Pwyllgor hwn.

2.4 Ar 18 Mawrth 2021, bu Cadeirydd ac Is-gadeirydd y Pwyllgor Safonau fynychu cyfarfod o Arweinyddion Grwpiau'r Cyngor hwn a chyflwynwyd copi o'r ymatebion arfaethedig i'r ymarfer ymgynghori. Roedd yr Arweinyddion Grwpiau yn cytuno'n unfrydol â'r ohebiaeth a awgrymwyd.

2.5 Anfonwyd y llythyr i swyddfa'r Ombwdsmon ar 19 Mawrth [cyn y dyddiad cau o 21 Mawrth, 2021].

2.6 Ni chafwyd ymateb uniongyrchol i'r ohebiaeth.

2.7.2.7 Mae'r Ombwdsmon wedi creu Adroddiad Cryno ar yr Ymgynghoriad ynghylch y Canllawiau Diwygiedig ar God Ymddygiad Aelodau Llywodraeth Leol, dyddiedig Mai 2021, sy'n darparu crynodeb o'r ymatebion dderbyniwyd ac ymateb OGCC i'r sylwadau hynny. Mae'r Adroddiad Cryno ar gael ar y [ddolen](#) hon.

## 1. CANLLAWIAU NEWYDD

1.1 Mae'r Canllawiau newydd bellach wedi eu cyhoeddi ar wefan yr Ombwdsmon.

1.2 Mae canllawiau ar gyfer cynghorau sir, cynghorau bwrdeistref sirol, awdurdodau tân ac achub, awdurdodau parciau cenedlaethol a phanelau heddlu a throseddu i'w gweld [yma](#).

1.3 Mae'r Canllawiau ar gyfer cynghorau tref a chymuned i'w gweld [yma](#).

1.4 Mae'r rhan fwyaf o gynnwys y ddau set o Ganllawiau (h.y. y rhai ar gyfer aelodau'r Cyngor Sir a'r rhai ar gyfer Cynghorwyr Tref a Chymuned) yr un fath. Mae hyn yn rhesymol o ystyried fod y Cod yr un peth ar gyfer y ddau grŵp. Fodd bynnag, y gwahaniaeth mwyaf yw'r enghreifftiau sy'n cael eu cynnwys; mae'r canllawiau yn cynnwys enghreifftiau gwahanol, yn ddibynnol ar y gynulleidfa darged.

## 2. ARGYMHELLION

2.1 Gofynnir i'r Pwyllgor Safonau:

2.1.1 ystyried y Canllawiau ar y dolenni uchod;

2.1.2 cytuno y dylid tynnu sylw Aelodau'r Cyngor hwn a'r Cynghorau Tref a Chymuned at y Canllawiau newydd perthnasol yn y Cylchlythyr nesaf; a

2.1.3 cytuno bod y Nodyn Briffio sy'n cael ei baratoi gan y Pwyllgor Safonau ar ddi-ddordebau personol a rhai sy'n rhagfarnu yn cael ei ddiweddarau fel ei fod yn cyfeirio at Ganllawiau newydd yr Ombwdsmon.